

50^e Jaargang

Dinsdag 28 april 2015

Bewaar het Pand

Uitgave tot bevordering
van de handhaving
van de oude
Gereformeerde beginselen

Meditatie Ambtelijke praktijk

Kerkelijk actueel

Voor de jeugd Sprekend verleden

Jozef leeft nog!

Toen boodschappen zij hem, zeggende: Jozef leeft nog, ja, ook is hij regeerder in gans Egypteland! Toen bezweek zijn hart, want hij geloofde hen niet. Maar als zij tot hem gesproken hadden al de woorden van Jozef, die hij tot hen gesproken had, en dat hij de wagens zag, die Jozef gezonden had om hem te voeren, zo werd de geest van Jakob hun vader, levendig (Genesis 45:26,27).

Hoe verrassend is de geschiedenis van Jozef. Jarenlang slechts de weemoedige herinnering, na vele droevige gebeurtenissen. Maar dan komt plotseling het bericht tot zijn oude vader, dat Jozef nog in leven is. En vooral ook dat hij regeert over heel Egypte. Jozef lijkt als uit de doden opgestaan.

Maar Jakob kan het allemaal niet verwerken. Hij bezwijkt er bijna onder. De broers trachten hem te overtuigen. Aanvankelijk lukt dat niet. Maar zij dringen aan door ook te verhalen wat Jozef allemaal gezegd heeft. Over zijn vader vooral. En ze laten hem de wagens zien die Jakob naar Egypte kunnen brengen. Door deze overtuigende middelen komt Jakob tot de aanvaarding van dit blijde feit: Jozef leeft nog. Zijn geest wordt levendig; de levende Jozef brengt de oude vader tot leven.

Hier lopen duidelijke lijnen naar Pasen. Hij is opgestaan! Die boodschap klonk rond het graf. Maar het leek allemaal zo onmogelijk. Ze wisten toch zeker dat Hij gekruisigd was en dat Hij was begraven? Wij hoopten..... Maar de boodschappers zijn vele. Eerst de engelen. Deze brengen de vrouwen het bericht van de opstanding. Daarna worden de vrouwen de eerste getuigen. Hardnekkig is de muur van ongeloof. Maar het geloof overwint langzaam maar zeker. Zelfs de tekenen in het ledige graf komen er nog aan te pas om te doen weten dat Jezus is opgestaan. En zo mogen zij tenslotte komen tot het geloof in deze heerlijke waarheid.

Ook nu mag nog verkondigd worden dat Jezus is opgestaan uit de doden en dat Hij leeft. Dat is een goede boodschap. Hij heeft dood en zonde overwonnen, Hij heeft alle vijanden doen vluchten en nu zal Hij leven tot in alle eeuwigheid. Van die waarheid hangt alles af. Het is de kroon op Zijn Borgtocht, het is de poort tot het leven voor al de Zijnen. Hij zal regeren van zee tot zee en tot aan de einden der aarde. Hij oefent vanuit de hemel Zijn heerschappij uit.

Maar deze tijding moet nu ook geloofd worden. Het Woord komt tot u en wil u overtuigen. Wat blijken de machten van ongeloof en twijfel dan toch groot te zijn. Jakob geloofde het niet. Zo is dat met ieder mens, zelfs met Gods kinderen. Deze waarheid is hen te groot. Want het is een bestreden feit. Als Jezus leefde, dan..... Er zijn veel bezwaren: de doodsmachten blijken zo hardnekkig en sterk te zijn. Zij worstelen menigmaal met de angsten der hel en de banden des doods. Zij hebben misschien al zo menigmaal hun hoop zien vergaan.

Maar het Woord der prediking, door de Heere gericht op de poorten van hun hart, werkt door. Zoals ook de broers

dat deden. Er wordt gedocumenteerd verhaald wat Christus heeft gezegd en gedaan; er wordt gehoord van Zijn grote heerlijkheid. Zo wordt Hij hen in de prediking voorgesteld. Ook de wagens van Jozef kunnen aan de orde komen. Want, hoe kan een oud man ooit in Egypte komen? Hoe kan een door vrees verlamde zondaar ooit tot Christus komen? Jozef heeft de wagens al gezonden en ze worden getoond. De Heere zorgt er Zelf voor dat Zijn kinderen Hem zullen vinden. Uit zichzelf kunnen zij dat nooit. Maar zie daar de wagens. Nu kan het. De Heere trekt hen allen tot Zich. Door de werking van Zijn Geest worden zij geleid op de weg tot Christus. De wijzen moesten ver gaan, de herders waren er zo. Maar elk hunner zal haast voor God verschijnen.

Zo wordt Jakob overtuigd!

Zijn geest bezweek, zo lezen we, maar daarna werd zijn geest levendig. Hierin ziet u de innerlijke gewaarwordingen verwoord. Er gaat heel wat in een mensenziel om. Alle emoties zijn erbij betrokken. Het is een verkeren tussen leven en dood, tussen hemel en hel, tussen zonde en genade, tussen gericht en vrijspraak, tussen licht en duister.

Maar zijn geest werd levendig.

De levende Christus wekt nieuw leven in het hart der Zijnen. Hij kan en wil het ook u schenken. Hij is machtig, ook al kunt u geen meter gaan. Die hoop werkt door, dat geloof krijgt de overhand. Wat een heerlijk voorrecht als de geest verlevendigd wordt. "Gun leven aan mijn ziel....."

Jakob moet het wel geloven. Maar dan wil hij natuurlijk zijn geliefde zoon ook zelf ontmoeten. "Het is genoeg, mijn zoon Jozef leeft nog; ik zal gaan en hem zien, eer ik sterf". Die ontmoeting, die begeerte kan niet uitblijven. Zo vordert Jakob op de weg naar Jozef. Zo gaat Gods volk voort op de weg naar Christus. Zeker, die weg kan lang zijn, maar de weg is er. Zo wordt de Koning gezien in Zijn schoonheid.

Bent u al op deze weg? Ga dan voort, laat u overtuigen door de boodschappers. Zie op de bediening van Gods Geest in uw nood. De Heere zorgt voor alles. De wagens maken het makkelijk om te gaan. Zo ligt het aan Gods kant. Ook voor u. "Leeft Jozef, die ik lang in 't doodsboek had geschreven?

Sprak Jakob, oude man en werd hij zo verheven?

Zo ben ik vergenoegd en wil ik reizen heen,

En zien zijn hoge staat en sterven weltevreen".

P. Roos

Mené, Mené~ Eloï, Eloï

Je komt in de Bijbel meerdere keren woorden tegen uit een andere taal. Die staan in het Aramees en ze zijn onvertaald gebleven. We hebben samen nagedacht over de woorden 'Mené, Mené, Tékel, Upharsín'. Je kent er misschien nog wel meer. In de Evangelieën lezen we bijvoorbeeld een aantal woorden van de Heere Jezus: 'Talítha kúmi', of 'Abba'. De meest bekende Aramese woorden zijn wel deze: 'Eloï, Eloï, Lamma Sabachtani.' Waarom hebben de Bijbelschrijvers deze woorden in het Aramees laten staan, met daaraan een vertaling of verklaring toegevoegd? De theologen zijn het er niet helemaal over eens. Maar duidelijk is wel dat de Heere op deze manier onze aandacht op die woorden wil vestigen.

Belsazar heeft zich niet echt druk gemaakt om de uitleg van de woorden op de wand. Want we lezen nergens dat hij op zijn knieën viel. We lezen nergens wat we wel van de koning van Ninevé lezen. Dat hij een vasten uitriep. Dat hij de mensen opriep om te bidden tot God, want wie weet Hij mocht hen genadig zijn. Maar dat ontbreekt hier. Belsazar gaat gewoon door met dat feest. En hij laat Daniël bekleden met goud en purper, en iedereen roept uit dat Daniël de derde heerser is. Alsof dat nog iets te betekenen heeft, terwijl ze omsingeld zijn door de Meden en de Perzen. Maar als Belsazar doorgaat, dan gaat God ook door. En we lezen het zo heel aangrijpend in de laatste woorden van dit hoofdstuk.

In dienzelfden nacht, werd Bélsazar, der Chaldeen koning, gedood. Zo dichtbij de dood. Zo gewaarschuwd. Maar het was allemaal tevergeefs.

Hoe is jouw reactie op de boodschap: *Mené, Mené, Tékel, Upharsín*? we hebben toch wel begrepen dat iedereen, zonder onderscheid door de Heere te licht wordt bevonden? Met die boodschap wil de Heere ons ervan doordringen dat er wat moet veranderen.

En dan wacht God niet op onze pogingen om ons leven te beteren. Hij zoekt niet naar goede voornemens. Daar is op zichzelf niks mis mee. Maar toch zoekt

de Heere daar niet naar. Waar de Heere naar zoekt, is dat je gaat buigen. Dat je het gaat erkennen: ik ben een zondaar. Ik ben te licht bevonden. En dat we gaan zoeken om behouden te worden. Dat we het leven buiten onszelf gaan zoeken. Is er nog een mogelijkheid? Is er nog een weg om zalig te worden? En dan laat de Heere het weten dat er zo'n middel is. En dat er bij Hem nog een weg is tot behoud.

We kunnen het niet zo direct in de tekst vinden. Dat spreekt alleen maar over die vreemde Aramese woorden. *Mené, Mené, Tékel, Upharsin.*

Maar als we het dan niet direct kunnen vinden, laten we het dan indirect proberen te vinden. Als je die Aramese woorden in Daniël 5 ziet staan, en ik vraag aan jou of je nog meer van dat soort vreemde woorden in de Bijbel kunt vinden, waar denk je dan aan?

Je bent mij al voor: *Eloï, Eloï, Lama, Sabachtani!*

Dat staat ook in het Aramees in de Bijbel. En het lijkt wel alsof de Heere ons op die manier vanuit het oordeelswoord uit Daniël 5 wil heenleiden naar de heuvel Golgotha, waar het oordeel werd voltrokken. Het oordeel over mensen die te licht zijn bevonden. Hij wil de aandacht van mensen die geen oordeelswoorden op een muur, maar in de Bijbel hebben gelezen. En in wie de glans ook is veranderd. En wiens gedachten ook verschrikt zijn geworden. *Wee mij, dat ik zo gezondigd heb. Is dat jouw reactie weleens geweest?*

Laat je aandacht van het Aramese oordeelswoord uit Daniël 5 dan eens gaan naar het Aramese evangeliewoord uit Markus 15. Christus hangt aan het kruis en draagt daar het oordeel voor mensen die te licht zijn bevonden. In de benauwdheid van Zijn ziel heeft Hij het uitgeroepen: *Eloi, Eloi, Lama Sabachtani.* Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?

En als je nou vraagt: kan het voor mij nog? Is er voor mij, die te licht bevonden ben, nog hoop? Dan mag ik je zeggen: ja het kan nog; er is hoop voor allen die tot Christus vluchten.

Zou de Heere die woorden in Daniël 5 daarom in het Aramees hebben laten staan? Om ons naar Golgotha te leiden? Hoe dan ook: mag ik je hartelijk en dringend oproepen om dat toch vooral te doen!

M.A. Kempeneers
makempeneers@kliksafe.nl

Daniël 5:25

*Mené, Mené, Tékel,
Upharsín*

Markus 15:34

*Eloï, Eloï, Lamma
Sabachtani?*

Het Woord naar het Woord

DL 5 art 8 en 9

Het 'Sola Scriptura' staat voorop in het vaandel van de Reformatoren. Dit was geen leus, maar een levenswerkelijkheid. Men wist zich gebonden aan Gods Woord. Het had voor hen Goddelijk gezag. Er staat geschreven.

Het Woord alleen

Naar dat Woord werd geluisterd. De Heere gaf hen ontdekking. Hij gaf verlichte ogen des verstands. Op het Woord kwam het aan, het Woord in preken, in spreken en schrijven. Voor het Woord heeft men gestreden en geleden. Gedreven niet door een Jehu's ijver, maar door de liefde Gods in Christus. Zeker, zij waren en bleven mensen en dat menselijke werd gezien of gehoord. Maar genade triomfeerde iedere keer weer. Gelijk we dat in de Bijbel tegen komen. We dienen te leven bij het Paulinische woord. Gedenkt uwer voorgangers, die u het Woord Gods gesproken hebben en volgt hun geloof na, aanschouwende de uitkomst hunner wandeling. Hebr. 13:8. Een bekend woord. Althans zo behoort het te zijn. Nu is het niet zo dat alles bekend en zo nagevolgd moet worden. Het gaat om wat we kunnen weten. Bijzonder wat door prediking en catechese ons werd en nog wordt geleerd. De Heilige Schrift als Gods Woord en de belijdenis vertolken de leer van de Kerk. Het is te vrezen dat de kennis van Gods Woord en zo van de belijdenis niet hoog aangeschreven staat. Zeker is er de bestudering van Gods Woord, wat op zich niet verkeerd is. Onderzoeken is niet onbijbels, maar het luisteren naar en het acht geven op het Woord, hoe staat het daar mee? Wat zo hier of daar bemerkt wordt dan gaan menselijke gedachten of gevoelens prevaleren boven het Woord of worden ze ingeschoven

in het Woord. Dat wordt gezien en gehouden voor geestelijk leven en een stukje seculier leven als legitiem in de samenleving. Het komt ook voor dat het subjectivisme de overhand heeft. Het menselijk denken en je gevoelens zijn bepalend. Het accent valt op persoonlijke beleving. Zeker is persoonlijke beleving noodzakelijk, maar geput en gekend uit Gods Woord. De Heilige Schrift als bron van kennis bevat veel voor hart en leven. Leven wij bij het Nieuwe Testament wat nu in de evangeliën en in de brieven gegeven is?

De Christus der Schriften

Hoe wordt de Heere Jezus ons getekend. Vanaf kribbe tot kruis, zelfs verder: opstanding en hemelvaart. De namen Jezus Christus Heere schitteren in woorden en daden. Het naar belofte werken en Zijn ambtelijke bediening moeten we niet onderschatten. Het is zelfs van levensbelang daaraan kennis te hebben en dit te betrachten. Zo zijn de heilsfeiten van betekenis voor hoofd en leven. Welk een profetisch onderwijs heeft Jezus Zelf daarin gegeven. De lijdenstijd vraagt overdenking uit en naar de Schriften.

Het opstandingsevangelie spreekt op onderscheiden wijze. Maar de behandeling ervan, het wijzen erop, mag niet beperkt blijven tot bepaalde gegevens. Het Woord behoort steeds open te zijn en dan primair in het profetisch onderwijs van Jezus Christus en wat Zijn bedoeling daarmee is. Hoe wordt ons dit duidelijk wanneer we het contact van Jezus met de Emmaüsgangers nagaan. Zeer sprekend en van betekenis is ook het onderwijs wat de opgestane Profeet en Leraar gaf aan Zijn discipelen. Wat Jezus sprak en deed op de opstandingsavond behoort een dienaar van het Goddelijke Woord te beheersen. Duidelijk laat Jezus in de kring bijzonder aan Zijn apostelen horen dat Jezus is de Christus der Schriften. De Vervuller, de Bevestiger van de Schriften wijst op de Schriften. Tijdens Zijn leven heeft Jezus met nadruk gezegd en Hij zegt het nog: Onderzoek de Schriften, want

gij meent in dezelve het eeuwige leven te hebben en die zijn het die van Mij getuigen. Joh. 5:39. Aan het benadrukken dat Jezus de Christus is, mag niet voorbij worden gegaan. Er is onderscheid tussen beide namen. In de staat van Zijn vernedering sprak bijzonder de naam Jezus. In houding en gezindheid. In woord en daad. Jezus is de Verlosser. De Heilsmiddelaar. Echter Christus is Zijn ambtsnaam. De Werkvolbrenger is Profeet, Priester en Koning. Nimmer mag vergeten worden dat Hij daartoe gezalfd is door de Heilige Geest. Vaders wil, Vaders opdracht, had Hij te volbrengen. Vaders wil beheerste heel Zijn leven. Na kruislijden, sterven en begrafenis volgt de opstanding, hemelvaart en wederkomst.

Dienaren van het Woord

Hoe is dit alles gaan leven in de tijd van de Reformatie. Wat deed het lezen van de Schriften bij de Reformatoren. De zekerheid dat de Schrift was en is Gods heilig Woord zank in hun hart en ging hun denken en spreken beheersen. Wat zij lazen van de drie-enige God en het werk van de drie-enige God hielden zij niet voor zichzelf. Wat Jezus beleed: er staat geschreven, was hen ook eigen. Zij wilden ook dienaren van het Woord zijn. God de Heere heeft volgelingen gegeven. Dienaars van het Goddelijke Woord. In de vorige eeuw konden we op naambordjes lezen: V.D.M. Verbi Divini Minister. Namen van betekenis. Namen die niet tijdgebonden zijn, want zij spreken van het Woord. Samenvattend betekent het: bedienaar van het Goddelijke Woord. Welk een gunst het te mogen zijn. Maar het brengt verplichting met zich. In onze tijd dienen we ons dat bijzonder bewust te zijn. Zeker, ook in de tijd achter ons. Laat er niet licht over gedacht worden, want de roeping is om te onderwijzen. Er dient ook gewaarschuwd te worden. Er zal rekenschap voor de Heere afgelegd moeten worden van al het werk. Men staat immers in dienst van de Heere. Men doet werk voor de Heere. Oprecht, eerlijk, herderlijk, Schriftge-

bonden, Schriftgetrouw dient met bezig te zijn. Men is niet klaar met kracht- termen of het werken met de vinger. Ook dienaars van het Woord kunnen verloren gaan. Gemeenteleden kunnen combineren of conclusies trekken. Dit kan ook door een predikant gedaan worden. Daarom gaat aan de roeping tot het ambt de inwendige geestelijke roeping vooraf. Bijzonder komen we dit tegen in de apostolische brieven en in het boek Openbaringen. Dit valt ook op bij de mannen van de reformatie. Het Woord Gods was alles voor leven en sterven. Het inzicht in het Woord, het verstaan en de kracht van het Woord hielden zij niet voor zichzelf of voor bepaalde kringen. Wat hebben ze gepreekt. Met welk een inzet en toewijding werd het werk gedaan. Calvin zag zich als een brandende kaars. Word ik verteerd, dat is niet erg, als ik maar van dienst mag zijn. Wat hebben ze gepreekt, geschreven en geleerd. Profetieren was niet hun doel, maar profetieren. Naast het belijden van het Woord was er ook het strijden met en voor het Woord. Het Woord is het zwaard des Geestes. We lezen in Gods Woord de eeuwige waarheid en al wat die waarheid weersprekt is van de duivel. Bij deze waarheid blijf ik, ook al zou de hele wereld tegen mij opstaan. Want God kan niet liegen en Zijn Woord kan niet dwalen en de poorten der hel kunnen het niet overwinnen. Ik begeer alleen Gods Woord (Luther).

Gods welbehagen

De Schriftgebondenheid en getrouwheid zien we ook in de Dordtse Leerregels. Gaat het over de zekerheid van het geloof, het wordt beleden als vaste grond. De Reformatoren weerlegden met bewijzen vanuit de Heilige Schrift de leer van Rome. Rome leerde: geen zekerheid, geen vastheid in het leven en voor het leven. Wel kan het komen tot hopen door de genademiddelen gesteld door de kerk en haar medewerking en het doen van goede werken. Zeer sterk valt de nadruk op de kerk, op haar gave en eis. De kerk is de heilsinrichting die door de zeven sacramenten de genade uitdeelt. Van wieg tot graf begeleidt zij als een trouw moeder haar kinderen met de sacramenten. De sacramentsbediening is zo van meer waarde dan de bediening van het Woord. Het geeft troost dat de kerk werkt voor en meewerkt aan de zaligheid. De inschakeling van geestelijken is noodzakelijk. Wanneer wij nagaan de behandeling van de leer van de Remonstranten en

de vaststelling van de Leerregels op de synode, dan hebben we niet voor ons het resultaat van een stel strijd lustige mensen, waarvan Johannes Bogerman de voorman was. Zeker, overal waar mensen denken en spreken zijn fouten aan te wijzen, maar daar mag door 's Heeren leiding en zorg veel goeds zijn. Denkend aan de nationale synode van Dordrecht, dan heeft de Heere veel goeds aan de kerken geschonken. Wie de Schrift leest, ziet hoe de getrouwe VerbondsGod in Christus doorgaat met Zijn Geest met Zijn werk door al het menselijke heen. De levensgang van Jakob is daar een bewijs van. Welke schatten nu de Heere de eeuwen door gegeven heeft, moeten we niet onderschatten maar er winst mee doen. Zo is het ook met wat we lezen in hoofdstuk 5. Wat we daar lezen heeft waarde voor hoofd en hart. Het behoort tot het geestelijk leven. God de Heere leert en leidt tot belijden: Onverdiende zaligheid, heb ik van mijn God genoten. Ik roem in vrije gunst alleen. Ik roem in Gods welbehagen in Christus. Dit nu was ook de drijfveer op de synode tot spreken, belijden en schrijven en zo ook het nalaten voor de kerk van de volgende eeuwen. Afschrijving van de vrije wil van de mens en onderstrepen en uitwerken wat geschreven staat in Filipp. 2: 12 en 13. Werkt uws zelfs zaligheid met vrezen en beven. Want het is God Die in u werkt beide het willen en werken naar Zijn welbehagen. Wat bij de mensen onmogelijk is, is mogelijk bij God. Wie zich zondaar voor de Heere weet, kan en wil zich niet ver-

schuilen achter zijn onmacht. Wat kan er tot verontschuldiging aangedragen worden. Wie dit doet heeft de Heere niet lief. De liefde tot de Heere leidt tot aanvaarding van al Gods deugden en daar horen al Gods eisen bij. Eisen van af het paradijs en daar horen de evangelische eisen en plichten ook bij. Wie daar heel zijn leven bij leeft, kan zich niet opwerken tot. Men brengt het niet verder dan het belijden van zondaar te zijn voor de Heere. Steeds is er de zonde van bedrijf en nalatigheid. Maar dit geeft al meer licht en zicht. Wat God de Heere kan en wil werken naar Zijn welbehagen. Het eeuwig welbehagen Gods. Van eeuwigheid tot eeuwigheid. Het is gelijk het water, het trekt, er kan in gezwommen worden. Men beweegt zich erin, men geniet en verdrinkt niet. Zo kan het ook op de preekstoel zijn. Dat geeft de Heere en dat dwingt tot verkondigen. Gods willen en werken voor hen die niets zijn, niets hebben, niets kunnen en alles voor de Heere willen zijn. Want God de Heere heeft er recht op Hem van harte en volkomen te dienen en te vrezen. Het onvermogen treft. Maar wat geeft de Heere. Zijn verkondiging. Hij laat openlijk wijzen op en spreken van Gods welbehagen. Wat dit inhoudt en doet moet rijk verkondigd worden. Er mag op gehoopt en naar uitgezien worden. Want God is getrouw. Zijn Woord wordt waar. Naar Zijn welbehagen werkt Hij op aarde in de zondaar die alles mist het willen en het werken naar Zijn welbehagen. Tot Zijn eer en verheerlijking.

M.C. Tanis

Van de redactie

Zendingsdag Elburg

D.V. woensdag 22 juli. Sprekers: Ds. J. de Bruin, ds. M.A. Kempeneers, prof. dr. A. Baars en ds. R.P. van Rooijen.

Pinksterappel

D.V. maandag 25 mei 2015 op tweede Pinksterdag in de grote kerk te Weesp. Aanvang 15.00 en 19.00 uur. Thema: De geestelijke wapenrusting. 's Middags: 'Strijd' door ds. K. Hoefnagel. 's Avonds 'Wapens' door ds. P.D.J. Buijs. Meer informatie op www.pinksterappel.nl

Haamstedeconferentie

D.V. 24 t/m 26 augustus in het conferentieoord 'Mennerode' te Elspeet. Nadere informatie 0187-483071 of adevisser@kliksafe.nl. U kunt zich aanmelden op de website www.haamstedeconferentie.nl.

Versijning volgende nr.

Het volgende nummer zal verschijnen D.V. dinsdag 5 mei 2015. Kopij graag binnen donderdag 30 april.

AvH

BYPASS

Van Vrijgemaakte zijde werd gereageerd op mijn artikel dat ging over de voorgenomen eenheid met de GKV. Ik gebruikte toen het beeld van het paard van Troje. De Grieken kwamen de stad Troje binnen omdat zij zich verborgen hadden in een enorm houten paard, wat door de nietsvermoedende Trojanen binnen de stadsmuren werd gehaald.

In “Waarheid en eenheid”, een groepering Vrijgemaakten, die ook verontrust is over de koers van die kerken, merkt de heer Bolt op dat hij ook binnen onze kerken nog veel meer Trojaanse paarden ontdekt. Hij noemt namen. Of ik dat wel wist?

Ik heb de betreffende namen zelf meermalen benoemd. Ik moet erkennen dat er inderdaad binnen onze muren ook heel veel is, dat het spoor verlaat. Dat zou zelfs ook gezegd kunnen worden van onze stichting. Trojaanse paarden met een niet vermoede lading. Het grootste gevaar zou het zijn als we dat zelf niet onderkennen. Ik wil hiermee zeggen dat ik geenszins de bedoeling heb naar de GKV alleen te wijzen. Het is goed dat we daar weer eens nadrukkelijk op geattendeerd worden.

Ik blijf nog in de sfeer van kerkelijke eenheid. Naast eenheid ter linkerzijde, moeten we ook nadenken over eenheid ter rechterzijde.

Er blijven in onze kerken een aantal gemeenten over, die niet zullen meegaan met de Vrijgemaakten. Hoe moeten zij verder? Hoe kunnen ook zij, op hun eigen manier, gestalte geven aan de eis tot eenheid met allen die eenzelfde geloof belijden? Ik denk aan de stichting van de Geref. Bond, een eeuw geleden.

Het is voorstelbaar dat er nu een Bond of een Convenant zou kunnen ontstaan, waar leden en gemeenten uit diverse echt Reformatorische kerken zich kunnen aansluiten. Een soort boven kerkelijke binding. De leden binden zich aan de Gereformeerde Belijdenis. Zij vormen met elkaar een verbond en zoeken samen naar gemeenschappelijke doelen. Kanselruil is een middel om te streven naar eenheid. Het betreft voornamelijk gemeenten uit de CGK, de HHK en de GG (het is een droom). Maar zeker is er ook plaats voor werkelijk Bijbelgetrouwe gemeenten uit de bevindelijke sector van de PKN en de GKV. Zo’n convenant heeft niet de status van een nieuw kerkverband, maar het zou dat ooit wel kunnen krijgen. De eigen, oude kerkverbanden blijven bestaan, maar dat hangt dan wel af van de ontwikkelingen. Als de CGKV dwingend gestalte aanneemt, wordt de band met de oude structuren daardoor steeds minder gevoeld. Het is nu, op dit moment, niet mogelijk om allerlei zaken zodanig inzichtelijk te krijgen dat de beide niveaus (oude kerkverband en nieuw te vormen convenant) hun juiste evenwicht hebben. Dit is, heel kort en vaag geformuleerd, een denkbare ontwikkeling. Ik denk aan Hiskia, die ook de Tienstammen uitnodigde om het Paasfeest in Jeruzalem bij te wonen. Dat was wel heel wat anders dan een kerkverband of een Bond stichten, maar het betrof toch wel een zekere oproep tot eenheid. Er zijn meer Bijbelse gronden te noemen voor een dergelijke wederzijdse erkenning.

Er zijn echter heel veel bezwaren. Alles hangt af van wat God doen zal. Ontwikkelingen hier of daar tellen mee. Een daarvan: wat gaat er in onze CGK gebeuren? Blijft er na een fusie met de GKV toch nog een eigen kerkelijk leven over? Er blijven zeker gemeenten over. Wij zijn zover, dat we deze samensmelting niet meer kunnen en ook niet meer willen tegenhouden. Tegelijk opent een dusdanige ontwikkeling nieuwe mogelijkheden.

Een andere vraag: moeten de overblijvende kerken van de CGK niet “terug” naar de HHK? Die weg is het overwegen waard, maar dan worden wel andere kerken uitgesloten. Er bestaan binnen de “Hervormde” Kerk ook een aantal gemeenten, die onze aandacht niet mogen ontgaan. Ook daar leeft droefheid over de geslagen breuk. In een overkoepelend convenant zouden ook zij een plaats kunnen krijgen.

In de medische wereld kent men het verschijnsel van de bypass. Bloedvaten raken veelvuldig verstopt. Bijvoorbeeld rond het hart. Veel patiënten ondergingen een operatieve ingreep. Dat moest wel want ze kregen last van benauwdheid. Als het over geestelijke vernauwing gaat, krijgen we het niet zo gauw benauwd.

Maar als de vitaliteit wordt belemmerd en de dood dreigt, gebeurt het ook dat er andere mogelijkheden ontstaan. Wat een arts doet door een operatieve ingreep, kan ook spontaan optreden. Een bypass kan ook als vanzelf ontstaan. Dat gebeurt soms in vitale aders die naar de herten leiden. Ik houd het maar op een geestelijke bypass naar het hart van de kerk!

En boven dit alles klinkt het woord: “Niet door kracht, noch door geweld, maar door Mijn Geest zal het geschieden”. In Jeruzalem werd door de uitstorting van Gods Geest de Nieuw Testamentische kerk gegrond en het was een groot probleem wat men aan moest met de Oud Testamentische structuren. De Heere gaf toen uitkomst. De Heilige Geest kan ook in onze situatie wegen vinden. Pasen kan ons onderwijzen. De Heere noemde de discipelen toen “Mijn broeders”. Zo hoog waren ze nog nimmer getaxeeerd. Vroeger noemde de Heere hen dienstknechten en vrienden. Christus heeft na Zijn opstanding Zijn verstrooide kerk weer bijeengebracht. Ook een Maria Magdalena en een Thomas. Zelfs Petrus werd niet uitgesloten. Moge zo de Kerk vergaderd worden door Zijn hand. Het grootste wonder zou het zijn als u en ik een levend lidmaat van die Kerk mogen zijn.

Het bovenstaande is niet meer dan een schets, een ontwerp, een hardop uitgesproken gedachte. De werkelijkheid ligt alleen in Gods hand. Daar moeten we meer oog voor krijgen.

Christus en de Samaritaanse vrouw (14)

Jezus zeide tot haar: Ik ben het, Die met u spreek. (Johannes 4:26)

De ontmoeting tussen Christus en de Samaritaanse vrouw is tot een hoogtepunt gekomen. Want de Heere Jezus heeft Zichzelf bekendgemaakt aan het hart van deze verloren zondares.

In de manier waarop Christus dat deed, ligt 'iets dat gemeen is aan alle kinderen Gods aan wie Hij Zich zaligmakend ontdekt', zo hoorden we Ralph Erskine vorige keer zeggen. Vier kenmerken die Erskine in dit verband noemde, hebben we toen kort overdacht. Deze keer vragen de overige vier kenmerken onze aandacht.

5. Een 'trapsgewijze' ontdekking

We volgen Erskine op de voet en lezen als vijfde kenmerk: 'Het was een trapsgewijze ontdekking; dat is, van de ene trap tot de andere, totdat Hij al Zijn heerlijkheid voor het aangezicht van deze vrouw deed voorbijgaan'.

Wat bedoelt Erskine met die woorden? Hij denkt hier aan de manier waarop Christus de Samaritaanse stap voor stap heeft voorbereid op het moment dat Hij zou spreken: 'Ik ben het'.

We zouden het zo kunnen zeggen: Christus heeft – in Zijn profetische bediening – de Samaritaanse vrouw als het ware bij de hand genomen. En stap voor stap heeft Hij haar dieper ingeleid in haar verloren bestaan. Eerst wees Hij haar op wat ze miste (vs. 10). Toen confronteerde Hij haar met een zonde aan de oppervlakte van haar leven (vs. 16). Vervolgens overtuigde Hij haar van haar verzondigde bestaan (vs. 18). Daarna keurde Hij haar godsdienst af (vs. 22). En tenslotte maakte Hij haar duidelijk dat het van haar kant onmogelijk was om ooit zalig te worden (vs. 24).

Terwijl de Samaritaanse zo steeds dieper verootmoedigd is, is Christus steeds groter geworden. Eerst was Hij voor de

Samaritaanse niet meer dan een willekeurige Joodse reiziger (vs. 9). Gaandeweg krijgt ze echter een bepaalde interesse voor Zijn aanbod – al is het een vleselijke belangstelling (vs. 15). Daarna erkent ze Hem als een door God gezonden Profeet (vs. 19). Totdat Hij – om met Erskine te spreken – al Zijn heerlijkheid voor haar aangezicht heeft laten voorbijgaan. Dan horen we de Samaritaanse uitroepen: 'Is Deze niet de Christus?' (vs. 29)

Erskine tekent erbij aan: 'Alzo doet Hij ook daar, waar Hij Zich zaligmakend ontdekt ... Het werk dat zeer schielijk geschiedt, is zelden goed'. Laten we het – persoonlijk en ambtelijk – ter harte nemen!

6. Een gevoelige ontdekking

Het zesde kenmerk dat Erskine noemt: 'het was een gevoelige ontdekking van Zichzelf'. Ik laat Erskine zelf uitvoerig aan het woord, zodat u kunt lezen wat hij bedoelt.

'Nadat Hij haar ontdekt had, dat zij vertreden lag in haar bloed, en in de modder van haar onreinheid, en nadat Hij haar hart vervuld had met kostelijke gedachten van de Messias, de Verlosser, wilde Hij Zich niet langer voor haar verbergen. O! Hoe verkwikkend en gevoelig openbaart Hij Zich dan aan Zijn volk, wanneer zij gereed zijn te denken dat Hij verre van hen is'.

7. Een wonderlijke ontdekking

In de zevende plaats is een zaligmakende ontdekking van Christus altijd ook een wonderlijke ontdekking. Dat blijkt ook in Johannes 4. Want wie is het, aan wie Christus Zich daar openbaart? Een vrouw die behoort tot het verachte volk van de Samaritanen. Bovendien een vrouw die leeft middenin de zonde. Erger nog: een vrouw die Christus heeft veracht en Zijn aanbod heeft versmaad.

En daarbij heeft ze Zijn uitgedroogde lippen zelfs geen teug water gegund.

En nu geldt: voor deze verloren vrouw moest en wilde Christus door Samaria gaan. Aan deze verdorven vrouw wil Christus Zich openbaren. Naar deze verloren vrouw strekt Christus de handen uit. En tot deze vrouw spreekt Hij: Zie hier ben Ik, zie hier ben Ik. Ik begeer u – zo zwart als u bent – als Mijn bruid. Is dat geen onuitsprekelijk wonder?

O, zullen allen aan wie Christus Zich zaligmakend wilde ontdekken, ditzelfde wonder niet kennen? Zullen ze niet bevestigend moeten antwoorden op Erskines vraag: 'O gelovigen! Hebben ook niet verscheidene van zulke wonderen bij u plaats, wanneer de Heere tot u komt te spreken om Zich aan u te openbaren?'

8. Een krachtdadige ontdekking

Het laatste kenmerk dat Erskine noemt: 'Het was een krachtdadige ontdekking van Zichzelf, zoals blijkt uit de genadige uitwerkingen daarvan'. Wat die uitwerkingen zijn, hopen we de volgende keer te ontdekken.

We kijken nog even terug. Wat wordt in deze geschiedenis de banier van Gods vrije genade en van Christus' alles overtreffende liefde hoog opgeheven. God zendt Zijn Zoon tot vijanden. En Christus is – met eerbied gesproken – berekend op de blindheid, aardsgesindheid, vijandschap en verdorvenheid van al degenen die Hij moet zaligmaken.

Welnu, zou u – zo blind, aardgezin, vijandig en verdorven als u bent – dan Hem niet te voet vallen? En Hem niet smeken om dezelfde genade die Hij aan de Samaritaanse bewees?

A.J.T. Ruis

DE EMMAUSGANGERS

Lukas 24:25-27

En Hij zeide tot hen: O onverstandigen en tragen van hart om te geloven al hetgeen dat de profeten gesproken hebben! Moest de Christus niet deze dingen lijden, en alzo in Zijn heerlijkheid ingaan? En begonnen hebbende van Mozes en van al de Profeten, legde Hij hun uit in al de Schriften hetgeen van Hem geschreven was.

Bestrafing

Jezus sprak tot de Emmausgangers: O onverstandigen en tragen van hart om te geloven al hetgeen dat de profeten gesproken hebben! 'Onverstandig' geeft aan dat iemand niet verstaat of niet kan verstaan. De Emmausgangers verstonden niet wat aangaande de Messias moest geloofd worden. Christus noemt hen ook 'tragen van hart'. Wat stond opgetekend aangaande het lijden van de Zaligmaker geloofden zij niet. Zij geloofden wel wat opgetekend stond van de verheerlijkte staat van de Messias. Zij hadden verkeerde en aardse gedachten over het Koninkrijk van de Messias.

Onderwijzing

De Zaligmaker gaat de Emmausgangers onderwijzen: 'Moest de Christus niet deze dingen lijden, en alzo in Zijn heerlijkheid ingaan?' De naam 'Christus' was de discipelen bekend. Petrus had gezegd: 'Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods.' Christus moest gevangen genomen worden, veroordeeld worden, gekruisigd worden en begraven worden. Christus spreekt ook over Zijn heerlijkheid, die Hij al van eeuwigheid gehad had, een heerlijkheid die begon in de opstanding. Het lijden zou de weg tot de heerlijkheid banen. Het woordje 'alzo' betekent dat Christus na het lijden en door het lijden tot Zijn heerlijkheid zou ingaan. Dit 'moest' zo geschieden: dit was Gods wil. Er moest aan Gods gerechtigheid voldaan worden. Christus heeft Zich in de raad des vredes als Borg aangeboden en God de Vader heeft Hem als Borg aangenomen. Op deze borgtocht die nog betaald zou worden, waren al velen in heerlijkheid ingeleid. Christus moest ook verheerlijkt worden opdat de verheerlijkten zouden kunnen zingen van Zijn heerlijkheid. De profeten hadden het ook voorgezegd dat Christus eerst zou lijden en dan verheerlijkt worden. De Zaligmaker toonde dit Zelf aan vanuit Mozes en de profeten.

Veel teksten getuigen van Hem. We kunnen denken aan de moederbelofte: satan zou de kop vermorzeld worden. God had aan Abraham beloofd dat in zijn Zaad, dat is Christus, alle geslachten der aarde zouden gezegend worden. Het Pascha sprak van Christus. De arbeid van de hogepriester wees naar Christus heen. We lezen in Job 19:25 'Ik weet, mijn Verlosser leeft.' Ook de Psalmen getuigen van Christus. Bijvoorbeeld Psalm 16 spreekt van begraven worden en opstaan. Psalm 22, Psalm 40, Psalm 69 getuigen van Christus. De Steen verworpen door de bouwlieden, zal door God ten hoofde des hoeks gelegd worden. Jesaja 53 spreekt rijk van Christus' smart en heerlijkheid.

Toepassing

Zijn de meesten van ons ook niet onverstandig en traag van hart? Velen weten zo weinig dat het is alsof zij er nooit iets van gehoord hebben. Zij kennen hun ellende niet, ook Jezus en Zijn volheid niet en weten niet van toevlucht nemen tot Christus. "Op hoe vele hoofden van de mensen staat een kroon van grijze haren, in welker ziel nog maar een kinder-verstand is. Vraagt velen eens naar de eenvoudigste waarheden van het christendom, gij zult ze daarin zo onkundig vinden, alsof ze onder het heidendom waren geboren en opgevoed." Sommigen geloven niet in het bestaan van God en zijn dan nog minder dan de duivelen. Anderen geloven niet alles wat in Gods Woord staat. Men gelooft wel in Gods barmhartigheid, maar niet in Zijn rechtvaardigheid. Men hoort graag over de hemel maar niet over de hel. Weer anderen veronderstellen dat het wel goed met hen is, dat zij genade kennen, dat zij zalig zullen worden en dat zij daaraan niet mogen twijfelen. Veel te weten van Gods Woord is goed, maar het is niet genoeg om zalig te worden. Weer anderen denken zeer gelovig te zijn. Zij willen alles aanneemen en geloven wat God geopenbaard heeft, terwijl zij het zaligmakende geloof niet kennen. Zij weten niet wat het is uit te roepen: 'Ik geloof, Heere, kom mijn ongelovigheid te hulp.' Zij hebben de onwilligheid en arglistigheid van hun eigen hart niet leren kennen. Een ander zegt: Ik geloof alles wat in de Bijbel staat. Geloof u ook dat u wederom geboren en bekeerd moet worden? Kinderen Gods, u gelooft dat u nog weinig weet, u hebt last van traagheid en onverstandigheid, u smeekt om vermeerdering van uw geloof. Wees niet moedeloos. De Emmausgangers werden onderwezen. De Heere zal u ook onderwijzen. Sta naar meer geloof. Lees Gods Woord en zoek onderwijs bij meer gevorderden. De Heere Jezus zal uw geloof versterken door Zijn Geest.

A. van Heteren

Werkendam 2015

Op zaterdag 11 april was het weer zover; opnieuw mochten we de voorjaarsbijeenkomst van Bewaar het Pand beleven en opnieuw weer in het riante kerkgebouw van Werkendam. Het was een drukke dag voor de kosten, Bas Donker en zijn helpers, maar de hulp en gastvrijheid die we genoten wordt erg gewaardeerd. Natuurlijk moeten er allerlei zakelijke dingen worden geregeld, zoals het orgelspel en het collecteren, de verzorging vooraf, tussen de middag en na afloop, maar ik geloof dat alles vlekkeloos is verlopen.

Het was druk, ook wat de opkomst betreft en daar waren we heel blij mee. We zagen vrienden uit het hoge noorden, maar ook uit het zuiden. Damwoude en Zaamslag liggen ver van elkaar, maar kwamen die dag bij elkaar. Ook van buiten onze kerk. En opnieuw beleefden we dat kerkmuren, die soms zo gemakkelijk opgetrokken worden, ook kunnen verdwijnen. De Heere Jezus bidt niet alleen om de ware eenheid, maar werkt ook aan die eenheid. Zijn voorbeeld moet ook bij ons tot een ‘bid en werk’ worden.

We zien ook dat er lege plaatsen komen vanwege overlijden. De weduwe van wijlen ouderling Huisman uit Nieuwkoop, die altijd trouw met onder andere haar zuster, de vrouw van ouderling Muilwijk uit Nieuwkoop, naar onze Panddag kwam, is ook door de Heere weggenomen en, naar we geloven mogen, tot Zich genomen, nog maar enkele weken geleden. Verder noem ik geen namen, maar je hoopt toch zo dat lege plaatsen door anderen worden opgevuld. Maar ook dat is Gods werk.

Wel wil ik nog de naam van br. Murray Sommer uit Canada noemen. Ook hij bezocht Werkendam, samen met Egberta Streefkerk uit onze gemeente van Meerkerk, een dochter van wijlen ds. Blom. Ook nu willen we hem dank zeggen voor de distributie van ons blad in Canada en Noord Amerika en hem sterkte toewensen, want ook hij is weduwnaar geworden. We hadden ook dit keer een thema en daarover hoor ik alleen maar positieve geluiden. Ik weet nog dat er vroeger wel 6 sprekers op onze Panddagen spraken en dat was voor met name de kinderen een hele zit. En in korte tijd 6 toespraken met diverse thema's te moeten beluisteren, viel zelfs voor de grootste liefhebbers van onze bijeenkomsten niet mee. Het thema van deze dag was een idee van de voorzitter van ons bestuur, ds. M.C. Tanis: Romeinen 8 vers 30. Ik citeer en dan begin ik bij vers 29: “Want die Hij te voren gekend heeft, die heeft Hij ook te voren verordineerd den beelde Zijns Zoons gelijkvormig te zijn, opdat Hij de Eerstgeborene zij onder vele broederen. En die Hij te voren verordineerd heeft, deze heeft Hij ook geroepen, en die Hij geroepen heeft, deze heeft Hij ook gerechtvaardigd; en die Hij gerechtvaardigd heeft, dezen heeft Hij ook verheerlijkt”. De dag was als volgt verdeeld: het eerste thema, de verordening, werd ingeleid door ondergetekende, het tweede, over de roeping werd door ds. A. Hoekman be-

handeld, het derde, over de rechtvaardiging werd door dr. A. Baars nader belicht en het laatste, namelijk de verheerlijking werd nader ontvouwd door ds. A. van der Zwan. Urk was die dag goed vertegenwoordigd. Er was niet alleen een flink aantal bezoekers van Urk, maar drie van de vier sprekers zijn geboren urkers en ds. Baars heeft jaren op Urk gestaan. Maar dat even tussen haakjes! Om half 11 mocht ik iedereen hartelijk welkom heten en begonnen we met Psalm 43, de verzen 3, 4 en 5. Na de Schriftlezing, Romeinen 8, de verzen 18 tot en met 30 vroegen we de Heere om Zijn onmisbare zegen en begonnen we aan het eerste onderwerp: de verordening. God is een God van orde. Dat blijkt al wel uit Genesis 1 en 2. Ook in de herschepping is Hij Dezelfde. Alles gaat naar een “gemaakt bestek”, de weg van de heilsorde. De mens is gemaakt naar Gods Beeld en dat is het doel in de herschepping. Het is Gods doel om van een gevallen Adamskind een kind Gods te maken. Daartoe zond Hij Zijn Zoon als de tweede Adam Die volkomen aan het doel beantwoordde waartoe de eerste Adam geschapen werd en bovendien de zware schuld van Adam op Zich nam. Hij is de Eerstgeborene uit de doden en zal zo de Eerstgeborene zijn onder vele broederen, kinderen Gods. Gods “kinderwens” zal wis en zeker vervuld worden, want dat is Zijn voornemen van eeuwigheid. Kind Gods worden in de weg van het recht en in de weg van genade. God heeft de Zijnen tevoren gekend, dat is liefgehad, liefgehad met een eeuwige liefde en daarom zal Hij ze trekken met liefdekoorden. Over Gods verkiezend welbehagen zongen we met Psalm 65 de verzen 2 en 3. Tevens werd er gecollecteerd en voor de opbrengst van de hele dag hartelijk dank! De volgende spreker was ds. A. Hoekman, die juist in de overgang van Rotterdam-Kralingen naar Alphen aan den Rijn zit. Hij sprak over de roeping waarmee de Heere zondaren roept. Ter illustratie gebruikte ds. Hoekman het duidelijke beeld van Levi die uit het tolhuis geroepen werd om een volgeling van de Heere Jezus te worden. Het onderwerp bevatte de volgende drie punten: Levi werd geroepen door God; de roeping komt tot zondaren en de roeping is tot bekering. Bij Levi's roeping wordt ons gelijk duidelijk hoe krachtig die roeping is; dode zondaren horen Zijn stem en staan op uit het zondegrof, zoals ook het visioen van de dorre doodsbeenderen (Ezechiël) laat zien. Hoe groot is Gods genade dat Hij zondaren roept; maar Hij roept ze wel tot waarachtige bekering; zoveel kracht heeft de roeping! Zij kunnen niet blijven die zij zijn; zij gaan

de Heere toebehoren; hier reeds en straks voor eeuwig! Ds. Hoekman gaf nog op Psalm 95 de verzen 4 en 5, en sloot de morgenvergadering af met dankgebed en vroeg tevens om een zegen voor de maaltijd. De slotzang was het altijd weer ontroerende zevende vers van Psalm 89: Hoe zalig is het volk dat naar Uw klanken hoort!

In de middagpauze werd onze Bewaar het Panddag weer een echte ontmoetingsdag. Een heel belangrijk element van onze bijeenkomsten. Ook de boekentafel en de kaartentafel werden bezocht. De middagvergadering was weer drukker bezocht dan de morgenvergadering. Het zingen was een feest, o die kostelijke psalmen! De eerste spreker was prof. dr. Baars. Na Psalm 85 de verzen 3 en 4 las hij Romeinen 8 de verzen 28 tot en met 39, enkele verzen uit Romeinen 5 en Zondag 23. Na een gebed om Gods zegen sprak hij over de rechtvaardiging van de goddeloze, het hart van het evangelie. Het gaat inderdaad om rechtvaardigmaking, niet om rechtvaardigmaking (Rome) en ook niet om rechtaardigmaking, alsof het God om lieve en aardige mensen te doen is. Die zijn er gewoonweg niet. God rechtvaardigt zondaren. Hen wordt de gerechtigheid en gehoorzaamheid van Christus toegerekend, opdat zij vrede ontvangen door het bloed des kruises. Die vrede wordt mijn deel in de weg van het geloof; het geloof is aannemen en ontvangen wat de Heere schenkt; daartoe dient mijn hand een lege bedelaarshand te zijn! De vraag werd gesteld: ben ik een goddeloze in eigen oog geworden? De lessen die ik in de weg van gelovig omhelzen van het werk en de Persoon van Christus leer, worden in de weg van de heiligmaking verdiept.

Dr. Baars liet Psalm 73 de verzen 12 en 13 zingen en maakte plaats voor de slotspreker, ds. A. van der Zwan van Sliedrecht. Na het lezen van Filippensen 3 de verzen 10 tot en met 21 sprak ds. van der Zwan over de heerlijkmaking. Kunnen we er wel over spreken? Wat weten wij er van? Wat Gods Woord er ons van zegt is bedoeld dat er een heilig streven in ons hart mag komen: een grijpen naar het eeuwige leven, waar-toe Gods kind door Christus Zelf gegrepen is. Het verhaal van de twee monniken maakte veel duidelijk: bij de vraag hoe het straks toch zal wezen dacht de een: het is aliter, anders dan nu. Zijn vriend meende dat het taliter zou zijn, zoiets als nu. Na een visionair gezicht in de hemelse heerlijkheid van een van hen was de vraag van de ander: qualiter, hoe is het? Het antwoord luidde: totaliter aliter (totaal anders). Aardig, die latijnse woordspelingen. Gods kind wordt geroepen te vergeten hetgeen achter is en zich te strekken tot hetgeen voor ligt. De heerlijkmaking zal de voltooiing zijn van wat er aan voorafging: het eeuwig welbehagen van God. Zijn voor-nemen van eeuwigheid. De grond gelegd door Christus. Alles toegepast door Woord en Geest. Voltooiing van de roeping, de wedergeboorte, het geloof, de rechtvaardiging, de heiliging! Ds. van der Zwan eindigde met dankgebed; we zongen nog Psalm 52 vers 7 en heel passend was de slotbede: O Vader, dat Uw liefde ons blijk', O Zoon, maak ons Uw beeld gelijk, O Geest, zend Uwe troost ons neer, drie-enig God, U zij al de eer! We gingen gesterkt naar huis en zien terug op een mooie dag. Ik zou nog meer kunnen zeggen, zeker van de toespra-ken, maar de ruimte is weer op. Al onze lezers gegroet en 's Heeren zegen toegewenst!

Ds. K. Hoefnagel

BOEKBESPREKINGEN

Prof. dr. A. Baars, U en uw kinderen, De kinderdoop en de Bijbel, Gebonden, 91 blz., € 9,95, Uitgeverij De Banier, Apeldoorn, ISBN 978-94-6278-2006.

Opnieuw verscheen een boekje over de kinderdoop. De auteur wil de gereformeerde opvatting over de kinderdoop duidelijk maken aan de hand van de Schrift. Sinds de jaren 60 van de vorige eeuw worden in onze kringen vragen gesteld over het goed recht van de kinderdoop. Op huisbezoeken en op catechisaties, in familie- en kennissenkring komen we die vragen tegen. De belijdenis wordt door meerderen een menselijk geschrift genoemd. Men vraagt dan uitdrukkelijk naar de Bijbelse grond voor de kinderdoop. Om hierop een goed antwoord te geven is dit boekje een goed hulpmiddel. Ook kan het dienen om hen die geen enkele twijfel hebben aangaande de kinderdoop duidelijk te maken wat die kinderdoop betekent. Onzes inziens zou het een goede zaak zijn dat onze ambtsdragers kennis nemen van de inhoud van dit boekje en het vervolgens ook ter hand kunnen stellen aan hen bij wie er vragen leven omtrent de Bijbelse grond van de kinderdoop. Op blz. 69 lezen we dat de geschiedenis van de bekering van de gevangenbewaarder in Hand. 16 duidelijk maakt dat hij alleen tot geloof komt en dat toch zijn hele gezin met hem gedoopt

wordt. in de Griekse tekst staat namelijk steeds het enkelvoud. We zouden nog veel meer uit dit boekje kunnen weergeven, maar we doen dat niet. Koop en lees het zelf. Van harte aanbevelen.

Alexander Comrie, Het ABC van het geloof. Gebonden, 256 blz., € 19,95, Uitgeverij De Banier, Apeldoorn, ISBN 978-94-6278-1689.

Dit bekende, inhoudsrijke, leerzame en pastorale boek is hertaald door dhr. C. Bregman. In 1739 verscheen de eerste druk. Daarna is het vele malen herdrukt. Het boek bevat een verkorte weergave van een aantal preken in de gemeente van Woubrugge gehouden. Het boek gaat over benamingen van het geloof die de werkzaamheden van het geloof aanduiden. Tot die werkzaamheden behoren ook werkwoorden die iets uitdrukken van de hartelijke begeerte deel te mogen hebben aan Christus en Zijn gerechtigheid, zoals dorsten, hongeren, komen, verwachten. De hertaler schrijft "Ik hoop dat de hertaling van dit boekje eraan mag meewerken dat onze generatie en met name onze jongeren een 'parel' als *Het ABC van het geloof* blijven lezen, en dat het lezen ervan tot rijke zegen mag zijn." Bij deze woorden willen we ons van harte aansluiten.

Geef voor €3,50 een Bijbel

Veel mensen zijn nog niet bereikt onder de minderheden in China

Uw gift online via onze website
www.bonisa.nl of op rekening:
 NL59 INGB 0003 1555 32

Bonisa
ZENDING

Doorgeven van het Woord!

Steun het evangelisatiewerk in Gent

en bestel uw boeken bij ons.

Uw bestelling ontvangt u binnen twee dagen thuis.

Email:

webwinkel@evangelischcentrum.be
 Telefoon (0032)92230560

De Verrassing
Bungalowpark

Welkom terug op ons park!

Al 60 jaar verrassend op Texel!

www.deverrassing.nl | 0222 31 89 06

Shop ook Online!
KleinKleding.nl
Slidrecht - Zierikzee

Rust en ontspanning
in de prachtige Vulkaaneifel!

dichtbij Friedensstimme-gemeente

Ruime appartementen te huur

Inl.: 0049-6594258990 en www.huizesolagratia.nl

Colofon

Dit blad wordt om de veertien dagen uitgegeven door de stichting
Bewaar het Pand.

ISSN nummer: 0166 - 4646

REDACTIELEDEN

Ds. P. den Butter en Ds. A. van Heteren,
 Ds. K. Hoefnagel en Ds. J.M.J. Kieviet

REDACTIE ADRES

Ds. A. van Heteren, Vlaak 10, 8321 RV Urk, T 0527-688978
 E a.vanheteren@kliksafe.nl

ABONNEMENTEN

P.J. Boers, Bergstoep 46C, 2959 AC Streefkerk. T 0184-669116
 E pand@solcon.nl NL37 INGB 0000 7043 50 t.n.v.
 Stichting Bewaar het Pand te Streefkerk.
 Abonnementsprijs € 20,- per jaar. Abonnementsprijs Verenigde Staten en Canada \$ 20,-per jaar. Advertentietarieven op aanvraag.

Abonnementen lopen van 1 januari t/m 31 december.
 Een abonnement kan op elk moment ingaan en moet uiterlijk
 1 december schriftelijk of per e-mail worden opgezegd.

HARKES
Begravenissen

Persoonlijke zorg voor uw begrafenis

Dokter Hamburgerlaan 59
 2771 JR Boskoop

www.harkesbegravenissen.nl

Wij verzorgen alleen begravenissen

0172 - 21 21 22

VAN STAVEREN
Begravenisverzorging

Sumatrastraat 11
 2405 EM Alphen aan den Rijn

**Dag en nacht bereikbaar
 en in elke regio**

(0172) 23 33 38

Wij verzorgen alleen begravenissen

Bestel vrijblijvend het boekje "Mijn laatste wens"
www.vanstaverenbegravenisverzorging.nl

BIED JIJ HEM STRUCTUUR?

Een goede leraar geeft onderwijs op maat aan een klas met heel verschillende leerlingen.

Op onze pabo maak je kennis met uiteenlopende onderwijsvisies en leer
je om te gaan met kinderen die hun eigen aandachtspunten hebben.

Zo weet je uit elke leerling het beste te halen.

Opleiding Leraar basisonderwijs

Open avond deeltijdopleiding: 12 mei

www.driestar-hogeschool.nl

Driestar hogeschool

Driestar educatief